

δυστυχή ναύτην, δταν κατά τάς ἀγρυπνίας τῶν ψυχρῶν νυκτῶν δὲν ἔχει τίποτε νὰ θερμανθῇ, παρὰ τὴν ἐνθύμησιν ἑκείνων τοὺς ὄποιους ἀγαπᾷ καὶ οἱ ὄποιοι εἶναι μυκράν, πολὺ μακρὰν ἀπὸ αὐτόν. "Ω! σὲ παρακαλῶ, μὴ μοῦ ἀρνηθῆς. Ἡξέρεις ὅτι ήμετος οἱ ναυτικοὶ ἡμεθα ὀλίγον ἢ μᾶλλον πολὺ προληπτικοί. Ἐν μοῦ τὸ ἀρνηθῆς αὐτό, θὰ μοῦ κάμης κακόν.

— Εἰς τὸ ἄλλο ταξεῖδί σου θὰ σου κεντήσω ἔνα ὠραιότερον, Γεώργιε, καὶ θὰ ἐρωτήσω μεν καὶ οἱ δύο τὴν μητέρα μου ἐν θέλῃ νὰ βάλω μέσας εἰς αὐτὸ ἀπὸ τὰ μαλλιά μου· νὰ ἥσαι λοιπὸν λογικός καὶ νὰ διώξῃς αὐτὰς τὰς ἀνοήτους ίδεας· πρόκειται νὰ ἔχης μόνον ὀλίγην ὑπομονήν.

Ταῦτα εἰποῦσα ἡ νέα ἡγέρθη ταχέως καὶ ἔτρεξε κατὰ μῆκος τῆς παραλίας νὰ συνάξῃ μερικὰ κοχλίδια. Ὁ Γεώργιος μετέβη βραδέως παρ' αὐτῇ καὶ τῇ εἰπε περίλυπος:

— Φεύγομεν ὑπερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας, Μαρία· παρακάλει τὸν Θεόν νὰ ἐπιστρέψωμεν σῶοι, διότι δὲ αὐτὸ τὸ ταξεῖδιον ἔχω μαῦρα προαισθήματα· ἀν ἔχω τὴν τύχην νὰ ἐπιστρέψω, θὰ εἰπὼν ἀμέσως πρὸς τοὺς καλούς μου γονεῖς τὴν ἀπόφασίν μου.

— Πρέπει νὰ ἔχης ὀλίγην γενναιότητα, ναύτη, ἀπεκρίθη ἡ νέα προσποιουμένη εὐθυμίαν, τὴν ὄποιαν σύδαιμος ἡσθάνετο. Εἶναι καλοκαΐριον καὶ θὰ κάμετε καλὸν ταξεῖδι. "Ἐπειτα θὰ πηγαίνης νὰ ίδῃς τὴν νῆσον τῆς Γαλλίας, τὴν πατρίδα τοῦ Παύλου καὶ τῆς Βιργινίας καὶ θὰ μοῦ τὴν περιγράψῃς." Αν ἡμουν ἄνδρας, σὲ βεβαιῶ, ὅτι θὰ ἡρχόμην καὶ ἐγὼ διὰ νὰ ἐπισκεφθῶμεν μαζῆ τὰ ποιητικὰ ἑκεῖνα μέρη. Τώρα εἶναι καιρὸς νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὸ πλοιόν σου. Θὰ ξαναίδωθῶμεν μετὰ τὸ γεῦμα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρός σου. Ἐγὼ πηγαίνω εἰς τὴν οἰκίαν μας.

Παρῆλθον ταχύτατα αἱ τρεῖς ἡμέραι, αἱ ὄποιαι ἔμενον πρὸς τοὺς ναύτας. Ἐπῆλθε νέος χωρισμὸς σκληρότερος τοῦ πρώτου, διότι θὰ τὸν ἡσθάνοντο πλειότερον τούλαχιστον οἱ δύο νέοι.

Ἐπὶ πολὺν ὥραν ὁ Γεώργιος ἴστατο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἀπομακρυνομένου βρικίου, καὶ ὅταν δὲν ἡδύνατο πλέον νὰ διακρίνῃ τὴν λευκὴν ἐσθῆτα καὶ τὴν κυματίζουσαν κόμην τῆς Μαρίας μεγάλα δάκρυα ἐκυλίσθησαν ἐπὶ τῶν παρειῶν του· ἐνόμισεν ὅτι ἀπασχαὶ ἡ εὔτυχία του ἐξέλιπε μετὰ τῆς παρθενικῆς μορφῆς τῆς φίλης του. Μετεμελήθη πικρῶς, διότι ἀνόητος συστολὴ τὸν ἐκώλυσε νὰ παραιτηθῇ ἀμέσως τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος, μυρίζει δ' ἀπαίσιαι ιδέαι τῷ ἐπήρχοντο κατὰ νοῦν.

—

Καὶ ἡ Μαρία ἡτο περίλυπος· καθ' ἐκάστην διέτριβε πολλὰς ὥρας ἐντὸς μικρᾶς σκιάδος τοῦ κάπου τῆς μητρός της, οὐτινος τὰ κύματα ἐπληττον τὰ τείχη. Ἐκεῖ, τὴν κεφαλὴν στηρίζουσα ἐπὶ τῆς χειρός, παρετίρει μὲ βλέμμα μελαγχολικὸν τὴν θάλασσαν, ὅτε μὲν γαλήνιον καὶ ἄλλοτε

ὅτι καὶ τοῦ ναύτου ἡ ζωὴ εἶναι ώς καὶ ἡ θάλασσα, ὅτε μὲν ἡσυχος καὶ μειδιῶσα, ἄλλοτε δὲ ἀπελπιστικὴ καὶ φρικαλέα, ἡ δὲ σκέψις αὕτη τὴν κατέθλιβεν.

Ἡ οἰκογένειά της παρετήρησε πάραπτα τὴν λύπην, ἥτις ὑπέσκαπτεν ὑποκάρφως τὴν νέαν· ἡ δὲ μάτηρ τῆς ἀνέγνω ἀκόπως ἐν τῇ ἀπλοϊκῇ ψυχῇ τῆς θυγατρός της τὸ μυστικόν, τὸ ὄποιον ἡ τελευταῖα ἡγνόει εἰσέτι, τὸ ἔκοινοποίησε πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Γεωργίου, ἀμφότεραι δ' ἀπεφάσισαν νὰ πείσωσι τὸν νέον ν' ἀσπασθῇ ἄλλο ἐπάγγελμα καὶ νὰ τοὺς συζεύξωσιν. "Αλλως δὲ τὰς ὑπονοίας τῶν μητέρων ἐνίσχυσε καὶ τὸ μελαγχολικὸν ὑφος τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Γεωργίου, ἀλλ' αἱ ἐπιστολαὶ αὐταὶ, τὰς ὄποιας ἡ Μαρία περιέμενε πάντοτε μετὰ τοσαύτης ἀγωνίας, ἔπαυσαν ἐρχόμεναι ὅπως τὴν παρηγορῶσι. Παρῆλθεν ἐν ἔτος, παρῆλθον δύο ἔτη, τρία ἔτη χωρὶς οὐδεμίᾳ νὰ ληφθῇ εἰδῆσις περὶ τοῦ Ποσειδῶνος.

"Οσοι εἴχον συγγενεῖς ἐντὸς αὐτοῦ ἐφοβήθησαν ἐπὶ τέλους δυστύχημα· ἡτο δὲ σπαρακτικὴ ἡ λύπη τῶν οἰκογενειῶν ἑκείνων, αἰτίες καθ' ἐκάστην συνηθοίζοντο εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἐβοήθουν τὰς ἀπλησταὶς αὐτῶν βλέμματα εἰς τὸν ὁρίζοντα. "Αν ἐνέφρνιζετο κανέναν πλοιον, ἐπὶ τῶν προσώπων πάντων ἀνεφαίνετο ἀκτίς ἐλπίδος, πάντων αἱ καρδίαι ἔπαλλον, πάντων τὰ χειλὶ τῆνοιγον ὅπως ἀναπέμψωσι πρὸς τὸν Θεόν εὐχαριστίας, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον κατελάμβανεν αὐτοὺς μεγίστη ἀποθάρρυνσις, ἀμαὶ ἀνεκάλυπτον ὅτι τὸ πλοιόν ἐκεῖνο δὲν ἔτο ο Ποσειδῶν.

Καὶ ἡ Μαρία ἐπηρώτα καθ' ἐκάστην τὴν θάλασσαν, καὶ τῇ ἐζήτει λόγον περὶ τῆς ζωῆς τοῦ φίλου τῆς ἀλλ' ἡ θάλασσα ἔμενεν ἀφωνος, τηροῦσα τὸ τρομερὸν αὐτῆς μυστικόν.

'Ἐπὶ βράχου ἀποκρύμνου, ὑπερκειμένου τῆς θαλάσσης κατὰ ἐκατὸν καὶ πλέον πόδας, ὑπῆρχε παρεκκλήσιον τοῦ Ἀγίου Νικολάου, τὸν ὄποιον μεγάλως οἱ ναύται σέβονται. Ἐκεῖ, κατὰ τὰς τρικυμίας καὶ τὰς καταιγίδας, ὅταν ἡ μανιωδῆς θάλασσα συντρίβεται παταγωδῶς ἐπὶ τῶν βράχων, γονυπετοῦσιν ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ βράχου αἱ μητέρες καὶ αἱ σύζυγοι, προσευχόμενοι εὐλαβῶς ὑπὲρ τῶν δυστύχων ναυτῶν, τῶν ἐκτεθειμένων εἰς τὴν λύσαν τῶν στοιχείων. Τὸ θέραμα τῶν θρηνουσῶν γυναικῶν εἶναι συγκινητικῶτατον, μετὰ δὲ τῶν λυγμῶν καὶ τῶν προσευχῶν ἀναμιγνύεται ὁ ὑπόκωφος κρότος τῶν κυμάτων, ἀποτελῶν ἀρμονίαν κλαυθμηρὰν ἀμαὶ καὶ τρομεράν, ἀλλὰ μεγαλοπρεπτάτην.

Πολλάκις ἡ Μαρία ἀνέβη ἐπὶ τὸ βράχον ἐκεῖνου μετὰ τῶν συντρόφων τῆς ἀλλ' ὁ Γεώργιος παρευρισκόμενος ἐβοήθει αὐτὴν ἐν τῇ ἀποκρήμνῳ ἐκείνη ὁδῷ. Τὰ πάντα τῇ ὑπενθύμιζον αὐτὸν καὶ μεγάλως ἐλυπεῖτο, διότι τῷ ἡρώνθη τὸ ἀθώον δῶρον, τὸ ὄποιον τῇ εἶχε ζητάσει. 'Ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς ἐφχντάζετο ὅτι τὸ δῶρον τοῦτο θὰ τῷ ἐφερεν ἵσως εὐτυχίαν, ως ἔλεγεν, ἀφθοναὶ δὲ δάκρυα ἐπλημμύριζον τὸ πρόσωπόν της... Τέλος, παρῆλθον πολλὰ ἔτη, οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη δὲ πλέον ἀπελείπετο ἀμφιβολία ἐπειτα ἀνέρχεσθε ὀλίγον, καὶ εἰς τοὺς

περὶ τῆς τύχης τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ πληρώματος ἀύτοῦ. Ναυάγια τινὰ εὑρέθεντα ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς νήσου τῆς Γαλλίας καὶ φέροντα τὸ ὄνομα τοῦ Ποσειδῶνος ἀφήρεσαν πᾶσαν ἐλπίδα.

Ούτως οἱ δύο ἑκεῖνοι νέοι, ἀγαπώμενοι ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας, ἔχωρισθησαν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ Μαρία ὑπῆρξεν ἀπορηγόρητος, ἀπωλέσασα δὲ τοὺς γονεῖς της ἐγένετο μοναχή. Πρὶν ἡ ὁριστικῶς ἀσπασθῇ τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν ἀδειαν νὰ κείρῃ ἡ ίδια τὴν κόμην αὐτῆς· ἀνέβη τότε μόνη τὸν βράχον τοῦ Ἅγιου Νικολάου, ἔγονυπτέτησεν εἰς τὴν ἀκραν τοῦ βράχου καὶ κατέρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ὠραίαν καὶ μαύρην κόμην αὐτῆς!

— Τοῦ ἡρώνθη μίαν πλεξίδα! ἐψιθύρισε διὰ πνιγηρᾶς φωνῆς· τὰ κύματα ἀσφέρουν τὴν τέλευταίναν ταύτην ἀδυνατίαν τὸν μοναχόληρον ὅπου κεῖται τὸ σῶμά του, ὅπως μέρος τοῦ σώματός μου ἀναπαυθῇ πλησίον του!... Θεέ μου, συγχώρησον τὴν τέλευταίναν ταύτην ἀδυνατίαν τὴν σπαραχθείσης καρδίας τῆς δούλης σου. Τοῦ λοιποῦ ἀνήκω καθ' ὅλην κληρίαν εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ὠραίαν καὶ μαύρην κόμην αὐτῆς.

Ἡ Μαρία ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς μὲ στωκὴν γενναιότητα. "Οταν ἀνεμιγνήσκετο τὰς θλίψεις αὐτῆς ἡσπάζετο τὸν σταυρὸν τοῦ κομβολογίου της, καὶ ἐτρέχει πρὸς τοὺς πτωχούς η τοὺς ἀσθενεῖς μὲ γλυκεῖς λόγους εἰς τὸ στόμα καὶ ἀγγελικὸν μειδίαμα εἰς τοὺς ὄφθαλμούς.

Τὴν ἐγνωρίσαμεν γραῖσαν ὠχράν καὶ μὲ ἐρρυτιδωμένην πρόσωπον, ἀλλ' ἔχουσαν τὴν ἀναλλοίωτον ἐκείνην καλλονήν, ἣν ἀποτυποῦ εἰς τὸ πρόσωπον ἡ καθαρὰ συνείδησις· εἰχε τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην καλλονήν, ἥτις ἀναγινώσκεται ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς γυναικός, ἥτις πολὺ ὑπέφερεν, ἀλλ' ἐζήτησε παρὰ τοῦ Θεοῦ δύναμιν καὶ γενναιότητα. Οἱ πτωχοὶ τὴν ὠνόμαζον Καλὴρ ἀδειγήρι!

Ἡμέραν τινὰ ἡ ψυχή της ἀπέπτη ἐν τῷ μέσῳ τῶν δακρύων καὶ τῶν εὐλογιῶν πάντων, οἱ δὲ πτωχοὶ τῆς ἐφερον τὸν νεκρὸν τῆς εἰς τὸ νεκροταφεῖον. Κατὰ πᾶσαν ἀνοίξιν οἱ κάτοικοι τοῦ Ροσκώφ ἀνανεοῦσι τὰ ἐπὶ τοῦ τάφου της; ἀνθη, τὴν δὲ Ἑορτὴν τῶν Νεκρῶν καταθέτουσιν ἐπ' αὐτοῦ στεφάνους.

A. B.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΛΕΥΚΟΥ ΟΙΝΟΥ

[Δημητρία έκ των γαλλικούς.]

Χθές μεταβάντες χάριν τῆς Εορτῆς τῶν Νεκρῶν εἰς τὸ κοιμητήριον, εἴδατε:

Τὸν ἀιθρωπὸν τοῦ λευκοῦ οἴνου;

Εισερχόμενος εἰς τὸ κοιμητήριον Père Lachaise, διέρχεσθε τὴν μεγάλην δενδροστοιχίαν, ἥτις φέρει ἀπέναντι τοῦ παρεκκλήσιού, στρέφεσθε δεξιά, διέρχεσθε πρὸ τοῦ τάφου τῆς οἰκογενείας Raspail, ἐπὶ τοῦ ἡμικυκλίου ὅπου ἐγείρεται τὸ μνημεῖον τοῦ Casimir Périer, στρέφεσθε πάλιν δεξιά, ἀφίνοντες ἀριστερὰ τὴν πυραμίδαν, ὑπὸ τὴν ὄποιαν κείται ὁ Béranger, λαχίστη δὲ πλέον ἀπελείπετο ἀμφιβολία ἐπειτα ἀνέρχεσθε ὀλίγον, καὶ εἰς τοὺς

πρόποδας του λοφίσκου τῶν τεθνεώτων... καὶ, ἐκεῖ εἶναι . . . . ἐκεῖ θὲς τὸν εἴδον ὅρθιον, μὲ τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῆ, καὶ μὲ τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα ὁμιλοῦντα πρὸς τὸν τάφον του.

Εἶναι τάφος ἀπλοὺς κεκαλυμμένος ὑπὸ χλόης, περικυκλωμένος μὲ κιγκλίδα ξυλίνην, ἔχων σταυρὸν ἀνεύ ὄνδρατος, ἀνεύ χρονολογίας, καὶ παρὰ τοὺς πόδας του ὅποιους ὑπάρχει μέγα ποτήριον, σχεδὸν κεχωσμένον ἐν τῷ χώματι.

***

Τὸ ἔνδυμα του εἶναι ἔνδυμα τεχνίτου, καθ' ἐκάστην Κυριακὴν εὐρίσκεται ἐκεῖ. Εἴτε βρέχει, εἴτε χιονίζει, οὐδέποτε λείπει. Μένει μίαν, ἡ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν πρὸ τῆς μικρᾶς ξυλίνης κιγκλίδος, ὅμιλην δυνατά, καὶ ἀμεριμνῶν διὰ τοὺς διαβίνοντας. Οἱ φύλακες τοῦ νεκροταφείου, ἀγνοοῦντες τὸ ὄνομά του, τὸν ἐκάλεσαν: "Ἄγρωπος τοῦ Λευκοῦ Οἴρου.

Ἐάν, ἐκ περιεργίας ἡ πολυπραγμοσύνης, θελήσητε νὰ μάθητε τι περιπλέον, θὰ σᾶς ἀποκριθῶσιν:

— Εἶναι τρελλός!

— Τρελλός! — εἶναι ἡ μόνη λέξις, ἣν ἡ εὐγενής κοινωνία ἐφέρει, ὅπως χαρακτηρίζῃ ἐκείνους, οἵτινες σκέπτονται, βλέπουσιν, ἀγαπῶσι, κατὰ διάφορον ἡ αὕτη τρόπουν.

"Οχι, ὁ ἀνθρωπος οὗτος δὲν εἶναι τρελλός. θὰ σᾶς τὸ ἀποδεῖξῃ ἡ ἀπλουστάτη του ιστορία.

***

Τὴν 3ην Δεκεμβρίου τοῦ 1851, πρὸς τὰς 6¹/₂ ὥρας τῆς πρωίας, ὁ Ἀντώνιος Μαρτώ γλύπτης, μετέβαινεν εἰς τὴν ἐργασίαν του κατελθὼν τὴν ὁδὸν Ménilmontant, διῆλθε τὴν λεωφόρον καὶ εἰσῆχετο εἰς τὴν ὁδὸν Phélibpeau, ὅπερ πυροβολισμοὶ τινες ῥιφέντες ὑπὸ στρατιωτῶν τοποθετημένων εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Temple, τὸν ἡνάγκασκον νὰ ζητήσῃ καταφύγιον εἰς παρακείμενον κατάστημα. Μόλις ἀπὸ δέκα λεπτῶν εὐρίσκετο ἐκεῖ, ὅπερ εἶδεν ἀνθρωπὸν ὅστις ἐπίστης προσεπάθει νὰ διέλθῃ τὴν ὁδὸν τρέχων μόλις εἶχε κάμψει δέκα βήματα, καὶ βολὴ σφαίρας τὸν ἔξηπλωσεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ.

Πληγωμένος δυστυχής ἀνηγέρθη, καὶ ἐρπων προσεπάθησε νὰ φύσῃ εἰς τοῖχόν τινα ἡ δρομίσκον ὥπως σωθῇ.

"Τοῦ χαμένος καθ' ὄσον αἱ βραδεῖαι κινήσεις του ἐπέτρεπον εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ τὸν σκοπεύωσιν. Ο μόλις δος ἡλάκου τὸ λιθόστρωτον, καὶ ἐκάλυπτεν αὐτὸ δι' ἀργίλλου.

Τοῦτο ἀκριβῶς ἐσκέπτετο ὁ Ἀντώνιος Μαρτώ, ὅστις ἀφοῦ ἐδίστασεν ἐπὶ τινας στιγμάς, ἐξῆλθε τρέμων καὶ ἐν μέσῳ ἀδικόπων πυροβολισμῶν, ἔλαβε τὸν πληγωμένον ἐκ τῶν ὥμων καὶ τὸν ἔσυρε μέχρι τοῦ οἰνοπαλείου. Ο πληγωμένος εἶχεν ἀπωλέσει τὰς αἰσθήσεις του.

Ο Ἀντώνιος ὡχρὸς μὲ τὰς τρίχας ὑγράς, τοὺς ὁδόντας κροτοῦντας, ἔπεσεν ἐπὶ σκαμνίους ἐξητλημένος ἐκ τοῦ θάρρους, τὸ ὄποιον εἶχε λάβει.

— Μήπως ἔχετε τίποτε; τὸν ἡρώτη-σεν ὁ οἰνοπάλην.

— "Ω! νὰ ἔχω... διψῶ... μοῦ φάνεται ὅτι εἴμαι ἀποθαμμένος... νά! ἀκόμη σφυρίζουν τὰ αὐτιά μου..." "Ω! τί παράξενο σφύριγμα ποὺ κάνουν ἡ σφαίρας.

Ο πληγωμένος ὠδηγήθη εἰς τὴν οἰκίαν του τῇ φροντίδι τοῦ Ἀντώνιου, μετὰ δεκαπέντε δὲ ἡμέρας ἐπανελάμβανε τὴν ἐργασίαν του.

Απὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ σωτήρ καὶ ὁ σωθεὶς ἐγένοντο φίλοι.

***

"Αγαμοι καὶ οἱ δύο, ἐργαζόμενοι καθ' ἐκάστην ἀπὸ πρωίκς μέχρι ἐσπέρας, μὴ ἔχοντες κακοὺς παρὰ μόνον τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς ἵνα βλέπωνται, ἔλαβον τὴν συνήθειαν νὰ συναντῶνται καθ' ἐκάστην πρωίκς πρὸς τὰς 6 παρὰ τῷ οἰνοπάληι τῆς ὁδοῦ Phélibpeau, ἵνα πίνωσιν.

Οὐδεμίαν ἡμέραν ἔλειψαν ἀπὸ τὴν συνέτεξί των, τὴν δρισμένην ὥραν συνητῶντο τόσον ἀκριβῶς, ὡστε οἱ γείτονες τῆς συνοικίας ἐκανόνιζον τὰ δρολόγια των μὲ τὴν παρουσίαν των.

Ἐπινοι ἀπὸ δύο φοράς λευκὸν οἶνον, πληρόνων ἔκαστος τὸ προσφερθέν, ἔμενον ὅμοι ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ὄμιλοῦντες περὶ τῶν μικρῶν των ὑποθέσεων, τῶν ἡδονῶν των, τῶν ἐρωμένων των, συμβουλευόμενοι ἀλλήλους περὶ τῶν διαφόρων ἐπισυμβινόντων αὐτοῖς, καὶ ἀμαὶ ἡ ἡμίσεια ἦχει, ἔχαιρετῶντας καὶ ἐπορεύοντο εἰς τὸ ἐργοστάσιον.

Τὴν Κυριακὴν πρὸς τὰς 6 δύο, καλλιωπισμένοι, ἔξυρισμένοι, καθαρισμένοι καὶ μειδιῶντες συνητῶντο εἰς τὸν φραγμὸν τοῦ Ménilmontant, ἐπήγανον εἰς τὴν Charentonne εἰσήρχοντα εἰς τὴν Δολοφορηθεῖσαν Γυραίκα — μικρὰ ἐπιγραφή, ἡτις δὲν ὑπάρχει πλέον, καὶ ἡ ὅποια ἔλλοτε εὐρίσκετο εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ δάσους Romainville, — ἔπαιζον τὸ ἀψίνθιόν των εἰς τὸ ζατρίκιον. ἔπειτα ἀφοῦ ἐπινοι τὸ δρεκτικόν των κατέβαινον καὶ ἔτρωγον ἐν τηγανιτὸν αὐγὸν, καὶ ἐν δίπυρον Εἰς τὸν μικρὸν καλὸν ἄνθρωπον, ὅστις . . . Οὐδέποτε, οὐδεμίαν ὥραν ἔλειψαν ἐκ τοῦ προγεύματος τούτου.

***

Πρωίκαν τινὰ τοῦ 1865 ὁ Μαρτώ ἦλθε μόνος, ἵνα πίη μιαρ. Περιέμενεν ἐπὶ δύο ὥρας, ἔπειτα ἀνήσυχος δὲν ἡθέλησε νὰ υπάρχῃ εἰς τὸ ἐργοστάσιον χωρὶς νὰ μάθῃ περὶ τοῦ φίλου του.

Φθάσας εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ συντρόφου του ἔμαθε παρὰ τοῦ θυρωροῦ τὸ κατέτην νύκτα συμβάν δυστύχημα — ὁ φίλος του εἶχεν ἀποθάνει!

Ο Ἀντώνιος ἐφρόντισεν ὅπως τὸν κηδεύσῃ ἀξιοπρεπῶς, ἡγόρασε διὰ τῶν οἰκονομιῶν του τάφον, διατάξας νὰ σκάψωσι λάκκον διὰ δύο... καὶ διὰ τὸν ἔχυτόν του.

***

Τὴν ἐπαύριον τῆς κηδείας, διὰν ἦλθε μόνος εἰς τὴν ὁδὸν Phélibpeau, ὁ οἰνοπάλης ἀποθαμμένος, ἔθεσε δύο ποτήρια. Χονδρὰ δάκρυα ἔρρευσαν ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ Ἀντώνιου, ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ σιωπη-

λός, κινῶν τὴν κεφαλήν, καὶ παρατήρων τὸ πλήρες ποτήριον . . . συνέκρουσε τὰ ποτήρια ὡμιλῶν σιγά, ὡς νὰ ὡμίλει μετὰ τοῦ φίλου του, τὸν ὄποιον μόνον αὐτὸς ἔβλεπεν. Αἴφνης ἐξήτησε φιάλην κενήν, ἔλαβε τὸ χωνίον, ἔχυσεν ὁ ίδιος τὸ περιεχόμενον τοῦ ποτήριον εἰς τὴν φιάλην, τὴν ἐπώμασεν ἐπιμελῶς καὶ τὴν παρέδωκεν εἰς τὸν οἰνοπάλην μὲ πολλᾶς συστάσεις. Ἐπὶ ὅκτω ἡμέρας ἐπανελάμβανετο ἡ αὐτὴ σκηνή.

Τὴν Κυριακὴν μὲ τὴν φιάλην εἰς τὴν χειρῶν ἐπορεύθη εἰς τὸ κοιμητήριον, φθάσας εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ φίλου του ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλήν, ἔγονυπτέτησε καὶ προσυγκρήθη, ὀλίγον, ἔπειτα χύνων λευκὸν οἶνον εἰς τὸ ποτήριον, τὸ ὄποιον μεθ' ἔχυτοῦ ἔφερε, καὶ κενώνων ὅλον τὸ περιεχόμενον τῆς φιάλης ἐπὶ τῆς μαλακῆς εἰσέτι γῆς... εἶπε, μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐκ τῆς συγκινήσεως.

— Ίδού, λάβε τὸ μερίδιό σου, φίλε μου... καθε Κυριακὴ θὰ ἔρχωμαι καὶ θὰ ὡμιλούμε ἀκόμη μαζύ. "Αν ἔχης θλίψεις ἐκεῖ ψηλά, θὰ μου ταῖς λές. Δὲν σὲ βλέπω, θέλλα τὸ σὲ ἀκούω . . . Κοιμήσου ήσυχος, ἡ ὑπόθεσίς σου θὰ γείνουν . . . σοῦ τὸ ὑπόσχομαι . . . Βλέπεις ταῖς γυναῖκας! ἡ ἀχάρισταις.... Ἐκείνη δὲν ἔρχεται νὰ σὲ βλέπῃ, καὶ ως τόσο μου ἔξητησε ἐνα πράγμα σου γιὰ νὰ σὲ θυμάται.... Τῆς ἔδιδα τὴν φωτογραφία σου, μὴ ἐκείνη τὴν ἔχει . . . καὶ θὰ ἐπροτιμούσε κατι ταχαλίτερον ἀκόμη . . . Μοῦ ἀνέφερε διὰ τὸ ωρολόγιο σου, καὶ διὰ τὸ χονδρὸ δακτυλίδι, τὸ ὄποιον ἔφορεις τὴν Κυριακή. "Ω! θὰ τῆς τὰ δώσω, καὶ! . . . Εμένα όμως τὸ καλλιτερόν μου φάνεται ἡ εἰκόνα σου. "Α! πῶς σὲ ἔχασα, πτωχέ μου φίλε! . . . Εστενοχωρήθηκα πολὺ αὐτὴν τὴν ἔδομαδα, ἔλαψα . . . Καὶ ἐγελούσκην διὰ τοῦτο ἡ στατακίς, μὲ περιγελούσι, καὶ μοὺ λὲν ὅτι ἡ λύπη μὲ ἐγέρασε, διότι τὸ χέρι μου δὲν εἶναι πλέον σταθερό, τὰ μάτιά μου βλέπουν θολά, καὶ διότι τὸ ἔωτερικό μου εἶναι κακοφτιασμένο, ἡ καρδιά μου όμως εἶναι νέα ἀκόμη..."

Ἐπὶ μίαν ὥραν ὁ Ἀντώνιος ὡμίλει οὐτω πιστεύων ἔκυρον τὸν μετ' ἔκεινου τὸν ὄποιον εἶχεν ἀπωλέσει.

Καὶ ἀπὸ τριῶν ἔτῶν καθ' ἐκάστην Κυριακὴν ἐπεσκέπτετο τὸν ἀποθανόντα φίλον του.

***

Χάθες, ὁ ἀνθρωπος τοῦ Λευκοῦ Οἴνου δὲν ἔκρατει μόνον φιάλην, ἔφερε καὶ ὑπερμέγεθη ἀνθοδέσμην, καὶ τὸν ἥκουσα λέγοντα ἐνῷ ἀνύψῳ τὸ ποτήριόν του.

— Εἰς ύγειάν σου, δυστυχισμένε μου φίλε. εἰς ύγειάν της ἔορτῆς σου, εἰς ύγ....

Ἐσκέφθη ἐπὶ τινας στιγμάς, καὶ ἐπανέλκθεν.

— Εἰς ύγειάν των ἀποθαμμένων!

Δ. Γ. II.